PARLAMENT EWROPEW 2009 - 2014

Dokument ta' sessjoni

16.1.2013

B7-0031/2013 }
B7-0032/2013 }
B7-0041/2013 }
B7-0043/2013 }
B7-0044/2013 }
B7-0045/2013 } RC1

MOZZJONI GĦAL RIŻOLUZZJONI KONĠUNTA

imressqa skont l-Artikoli 122(5) u 110(4) tar-Regoli ta' Proċedura

li tissostitwixxi l-mozzjonijiet għal riżoluzzjoni mressqa mill-gruppi:
Verts/ALE (B7-0031/2013)
ECR (B7-0032/2013)
GUE/NGL (B7-0041/2013)
PPE (B7-0043/2013)
ALDE (B7-0044/2013)
S&D (B7-0045/2013)

dwar is-sitwazzjoni fir-Repubblika Ċentru-Afrikana
(2013/2514(RSP))

Cristian Dan Preda, Filip Kaczmarek, Gay Mitchell, Jean Roatta, Bernd Posselt, Roberta Angelilli, Mario Mauro, Philippe Boulland, Eija-Riitta Korhola, Sergio Paolo Francesco Silvestris, Zuzana Roithová, Monica Luisa Macovei, Sari Essayah, Giovanni La Via, Tunne Kelam, Elena Băsescu, Mariya Gabriel, Michèle Striffler, Eduard Kukan, Martin Kastler, Joachim Zeller, Petri Sarvamaa, Anna Záborská
f'isem il-Grupp PPE
Véronique De Keyser, Ana Gomes, Liisa Jaakonsaari, Norbert Neuser,

Ricardo Cortés Lastra
f'isem il-Grupp S&D
Louis Michel, Marietje Schaake, Alexander Graf Lambsdorff, Robert Rochefort, Ramon Tremosa i Balcells, Graham Watson, Kristiina Ojuland, Johannes Cornelis van Baalen, Marielle de Sarnez, Izaskun Bilbao Barandica, Sarah Ludford, Nathalie Griesbeck
f'isem il-Grupp ALDE
Judith Sargentini, Barbara Lochbihler, Nicole Kiil-Nielsen, Raül Romeva i Rueda, Jean-Jacob Bicep
f'isem il-Grupp Verts/ALE
Charles Tannock, Jan Zahradil
f'isem il-Grupp ECR
Marie-Christine Vergiat, Patrick Le Hyaric
f'isem il-Grupp GUE/NGL
Jaroslav Paška

Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew dwar is-sitwazzjoni fir-Repubblika Ċentru-Afrikana (2013/2514(RSP))

Il-Parlament Ewropew,

– wara li kkunsidra d-dikjarazzjonijiet tal-21 ta' Diċembru 2012 u tal-1 u l-11 ta' Jannar 2013 tal-Viċi President tal-Kummissjoni / Rappreżentant Għoli tal-Unjoni għall-Affarijiet Barranin u l-Politika ta' Sigurtà dwar is-sitwazzjoni fir-Repubblika Ċentru-Afrikana,

– wara li kkunsidra d-dikjarazzjoni tal-21 ta' Diċembru 2012 tal-Kummissarju tal-UE għall-Għajnuna Umanitarja u l-Protezzjoni Ċivili dwar l-aħħar tifqigħa ta' ġlied fir-Repubblika Ċentru-Afrikana,

– wara li kkunsidra l-Ftehim ta' Cotonou rivedut iffirmat f'Ġunju 2000,

– wara li kkunsidra l-istqarrijiet għall-istampa tal-Kunsill tas-Sigurtà tan-Nazzjonijiet Uniti tas-27 u tad-29 ta' Diċembru 2012 u tal-4 u l-11 ta' Jannar 2013 dwar ir-Repubblika Ċentru-Afrikana,

– wara li kkunsidra l-Communiqué Finali tas-Summit Straordinarju tal-Kapijiet ta' Stat tal-Komunità Ekonomika tal-Istati tal-Afrika Ċentrali (ECCAS), li sar fi N'Djamena fil-21 ta' Diċembru 2012,

– wara li kkunsidra d-dikjarazzjoni tas-Segretarju Ġenerali tan-Nazzjonijiet Uniti, Ban Ki-Moon, tas-26 ta' Diċembru 2012 li tikkundanna l-attakki mir-ribelli u li tħeġġeġ lill-partijiet kollha jirrispettaw id-deċiżjonijiet meħuda mill-ECCAS fil-21 ta' Diċembru 2012 fi N'Djamena,

– wara li kkunsidra d-dikjarazzjonijiet tal-Unjoni Afrikana (UA), tat-12, tat-28 u tal-31 ta' Diċembru 2012 u tat-3 u t-12 ta' Jannar 2013 dwar ir-Repubblika Ċentru-Afrikana,

– wara li kkunsidra l-ftehim politiku ta' Libreville (Gabon) iffirmat fil-11 ta' Jannar 2013 bejn il-Gvern tar-Repubblika Ċentru-Afrikana, il-grupp tar-ribelli Seleka u l-oppożizzjoni demokratika dwar ir-riżoluzzjoni tal-kriżi,

– wara li kkunsidra l-Ftehim Komprensiv ta' Paċi ta' Libreville tat-28 ta' Ġunju 2008 u l-ftehimiet ta' paċi preċedenti ffirmati mill-2007 'l quddiem, li huwa msejjes fuqhom,

– wara li kkunsidra r-Riżoluzzjoni S/RES/2031 tal-Kunsill tas-Sigurtà tal-21 ta' Diċembru 2011, li testendi l-mandat tal-Uffiċċju Integrat tan-Nazzjonijiet Uniti għall-Bini tal-Paċi fir-Repubblika Ċentru-Afrikana (BINUCA) sal-31 ta' Jannar 2013, kif ukoll ir-rapport tas-Segretarju Ġenerali tan-NU tad-29 ta' Mejju 2012 dwar l-attivitajiet tal-BINUCA,

– wara li kkunsidra l-Konvenzjoni Internazzjonali tal-1966 dwar id-Drittijiet Ċivili u Politiċi, il-Konvenzjoni tal-1979 dwar l-Eliminazzjoni ta' kull Forma ta' Diskriminazzjoni kontra n-Nisa, il-Karta Afrikana tal-1981 dwar id-Drittijiet tal-Bniedem u tal-Popli, irratifikata mir-

Repubblika Ċentru-Afrikana fl-1986, kif ukoll il-Konvenzjoni Internazzjonali tal-1989 dwar id-Drittijiet tat-Tfal, li tipprojbixxi l-involviment tat-tfal f'kunflitti armati u li r-Repubblika Ċentru-Afrikana rratifikat,

– wara li kkunsidra r-rapport tas-6 ta' Lulju 2011 tal-grupp ta' ħidma tal-Kunsill tas-Sigurtà, u l-konklużjonijiet tiegħu dwar is-sitwazzjoni tat-tfal u l-kunflitt armat fir-Repubblika Ċentru-Afrikana,

– wara li kkunsidra l-Artikoli 122 u 110(4) tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,

A. billi r-Repubblika Ċentru-Afrikana (RĊA) iffaċċjat deċennji ta' instabbiltà u inkwiet politiku mindu saret indipendenti fl-1960; billi, minkejja l-fatt li l-pajjiż fih ħafna riżorsi naturali (injam, deheb, djamanti, uranju, eċċ.), ir-RĊA hija kklassifikata biss fil-179 post minn 187 fl-Indiċi tal-Iżvilupp tal-Bniedem u, billi madwar 70 % tal-popolazjoni tagħha jgħixu taħt il-linja tal-faqar, għadha wieħed mill-ifqar pajjiżi fid-dinja;

B. billi fl-10 ta' Diċembru 2012, il-grupp "Seleka" (li tfisser "koalizzjoni" bis-Sango), alleanza ta' diversi movimenti ta' ribelli armati li l-biċċa l-kbira minnhom joriġinaw mill-Grigal tal-pajjiż, nieda attakk armat filwaqt li avvanza lejn in-Nofsinhar minn ħdejn il-fruntiera maċ-Ċad; billi l-attakk reċenti kien ġustifikat bid-dikjarazzjonijiet tar-ribelli li l-President François Bozizé naqas milli jonora l-impenji stabbiliti fil-Ftehim Komprensiv ta' Paċi ta' Libreville tal-2008, li ppreveda d-diżarm ta' ex ribelli u l-finanzjament għar-reintegrazzjoni tagħhom fis-soċjetà;

C. billi l-Komunità Ekonomika tal-Istati tal-Afrika Ċentrali (ECCAS) organizzat summit straordinarju fi N'Djamena fil-21 ta' Diċembru 2012 u ntlaħaq ftehim dwar pjan direzzjonali biex tinstab soluzzjoni għall-kriżi, fosthom waqfien mill-ġlied u negozjati immedjati f'Libreville taħt il-patroċinju tal-ECCAS; billi waqt is-summit tal-ECCAS ġie deċiż ukoll li jintbagħtu truppi addizzjonali biex jirrinfurzaw il-missjoni tal-FOMAC / MICOPAX;

D. billi l-Afrika t'Isfel bdiet tibgħat madwar 400 truppa biex jgħinu fl-istabbilizzazzjoni tar-RĊA; u billi l-Gabon, il-Kongo-Brazzaville, iċ-Ċad u l-Kamerun għandhom truppi hemmhekk sa mill-2008 bħala parti mill-Forza Multinazzjonali Ċentru-Afrikana (FOMAC / MICOPAX) skjerata mill-ECCAS;

E. billi, wara li kellu taħditiet mal-President tal-Unjoni Afrikana, Thomas Boni Yayi, il-President Bozizé wiegħed li ma jerġax joħroġ għall-elezzjoni meta l-mandat attwali tiegħu jispiċċa fl-2016, u offra li jifforma gvern ta' unità nazzjonali;

F. billi fil-bidu ta' Jannar, il-grupp Seleka ħabbar waqfien tal-operazzjonijiet militari tiegħu, u waqaf barra l-belt ta' Damara (75 kilometru fit-Tramuntana ta' Bangui), u aċċetta li jieħu sehem f'taħditiet għall-paċi taħt l-awspiċju tal-ECCAS;

G. billi fil-11 ta' Jannar 2013 it-taħditiet tripartitiċi għall-paċi bejn il-Gvern tar-Repubblika Ċentru-Afrikana, il-koalizzjoni tar-ribelli Seleka u l-oppożizzjoni politika li saru f'Libreville, il-Gabon, wasslu għall-iffirmar ta' tliet ftehimiet: dikjarazzjoni ta' prinċipju biex tinstab

soluzzjoni għall-kriżi politika u tas-sigurtà; ftehim ta' waqfien mill-ġlied; u ftehim dwar is-sitwazzjoni politika u tas-sigurtà li jiddefinixxi l-arranġamenti ta' kondiviżjoni tas-setgħat u l-perjodu ta' tranżizzjoni politika fir-RĊA;

H. billi fit-12 ta' Jannar 2013 il-President Bozizé neħħa l-Prim Ministru, Faustin Archange Touadera, u xolja l-kabinett, u b'hekk witta t-triq għall-ħatra ta' gvern ta' unità nazzjonali skont il-ftehimiet ta' paċi ffirmati f'Libreville; billi skont il-ftehim ta' paċi l-elezzjonijiet leġiżlattivi għandhom isiru fi żmien 12-il xahar;

I. billi l-President Bozizé, wara li ħa l-poter f'idejh b'kolp ta' stat fl-2003, ġie elett għall-ewwel darba fl-2005 u reġa' ġie elett fl-2011, iżda billi l-irregolaritajiet matul l-aħħar elezzjoni nnutati mill-osservaturi internazzjonali – fosthom dawk mill-UE li ffinanzjat l-elezzjoni – wasslu biex l-oppożizzjoni parlamentari bbojkottjat l-elezzjonijiet ġenerali;

J. billi r-rispett għad-drittijiet tal-bniedem huwa valur fundamentali tal-Unjoni Ewropea u jirrappreżenta element essenzjali tal-Ftehim ta' Cotonou;

K. billi l-Istati Uniti, bħall-UE, huma favur riżoluzzjoni paċifika tal-kriżi permezz tad-djalogu;

L. billi, skont NGOs lokali, twettaq ksur serju tad-drittijiet tal-bniedem, inkluża żieda fil-vjolenza sesswali fuq nisa u tfajliet, kemm mill-grupp Seleka fiż-żoni taħt il-kontroll tiegħu kif ukoll f'Bangui mill-forzi tal-Gvern fuq persuni qrib ir-ribelli;

M. billi s-sitwazzjoni umanitarja għadha terribbli, u skont Médecins sans frontières il-kriżi laqtet lil għexieren ta' eluf ta' persuni; billi mijiet ta' tunnellati ta' għajnuna alimentari mill-Programm Dinji tal-Ikel insterqu fiż-żoni fit-Tramuntana taħt il-kontroll tar-ribelli; u billi ġew sospiżi jew imnaqqsa ħafna servizzi umanitarji;

N. billi l-UE hija involuta fi djalogu politiku regolari mar-RĊA skont il-Ftehim ta' Cotonou u hija d-donatur ewlieni tal-pajjiż, peressli l-Kummissjoni Ewropea kkontribwiet EUR 8 miljun fl-2012 biex tgħin lil 445 000 ruħ milquta mill-kunflitt u l-ispostament fir-RĊA, u billi r-RĊA tirċievi EUR 137 miljun f'għajnuna mill-10 FEŻ;

O. billi l-Kamerun żied il-miżuri biex jakkomoda rifuġjati mir-RĊA;

P. billi, anke qabel it-tifqigħa reċenti ta' vjolenza, 2 500 tifel u tifla diġà kienu parti mill-gruppi armati attivi fir-RĊA; billi l-uffiċċju tal-UNICEF f'Bangui rċieva informazzjoni kredibbli rigward iż-żieda fir-reklutaġġ u l-użu ta' suldati tfal kemm mill-gruppi tar-ribelli kif ukoll mill-milizji favur il-Gvern;

Q. billi n-nuqqas li dawk li jwettqu ksur tad-drittijiet tal-bniedem u delitti tal-gwerra jinġiebu quddiem il-ġustizzja jħeġġeġ ambjent ta' impunità u jinkuraġġixxi delitti oħra;

R. billi l-forzi tar-ribelli ħadu taħt il-kontroll tagħhom żoni li fihom ħafna djamanti bħal Bria, Sam Ouandja u Bamingui; billi l-Iskema ta' Ċertifikazzjoni tal-Proċess ta' Kimberley ħarġet twissija lill-pajjiżi membri kollha tagħha rigward il-ħruġ possibbli ta' djamanti mhux maħduma minn żoni kkontrollati mir-ribelli fir-RĊA;

S. billi ż-żieda fil-qgħad, id-deterjorament tal-kundizzjonijiet soċjali u t-tfaqqir tal-popolazzjoni huma fatturi fl-instabbiltà li tolqot lir-reġjun; billi dawn il-problemi jeħtieġu strateġija u pjan ta' żvilupp;

1. Jesprimi l-preokkupazzjoni tiegħu rigward is-sitwazzjoni dominanti fir-RĊA mill-bidu tal-attakk tal-grupp Seleka fl-10 ta' Diċembru 2012; jiddeplora l-fatt li l-attakk reċenti poġġa f'riskju l-ħajja ta' ċivili u hedded is-sigurtà u l-istabbiltà tar-RĊA;

2. Jilqa' l-ftehimiet ta' paċi ffirmati fil-11 ta' Jannar 2013 f'Libreville wara negozjati taħt il-patroċinju tal-ECCAS; jenfasizza l-ħtieġa ta' implimentazjoni rapida ta' dawn il-ftehimiet; jistieden lill-partijiet kollha jimplimentawhom bona fede u jimpenjaw ruħhom biex tinkiseb paċi dejjiema fir-RĊA;

3. Jikkundanna kull tentattiv biex il-poter jinkiseb bil-forza;

4. Huwa konvint li, sabiex tkun żgurata riżoluzzjoni paċifika tal-kunflitt u biex tkun żgurata stabbiltà dejjiema, il-kompożizzjoni tal-gvern ta' unità nazzjonali trid tirrappreżenta l-forzi politiċi kollha tal-pajjiż; jilqa', f'dan ir-rigward, l-iffirmar mill-President Bozizé ta' digriet li jneħħi l-Prim Ministru tal-pajjiż, bħala wieħed mill-passi mitluba fi ftehim ta' paċi, sabiex jiġi ffurmat gvern ta' unità nazzjonali, li jitmexxa minn prim ministru magħżul mill-oppożizzjoni politika;

5. Jilqa' d-deċiżjoni li jsiru elezzjonijiet għal Assemblea Nazzjonali ġdida u jittama li dawn isiru taħt superviżjoni internazzjonali, anke fiż-żoni attwalment okkupati mill-forzi tar-ribelli, sabiex ikun evitat li r-riżultat jiġi kkontestat;

6. Jikkundanna kull ksur tad-drittijiet tal-bniedem u huwa preokkupat ferm mill-ksur serju tad-drittijiet tal-bniedem li seħħ fir-RĊA matul l-attakk mill-grupp Seleka; jikkundanna bil-qawwa l-attakki kontra popolazzjonijiet ċivili fiż-żoni okkupati mir-ribelli, inklużi każijiet ta' vjolenza fiżika u sesswali, serq u t-tħarbit sistematiku ta' mezzi ta' komunikazzjoni; jesprimi l-preokkupazjoni kbira tiegħu rigward rapporti ta' attakki mmirati fuq minoranzi etniċi u reliġjużi u intimidazzjoni u arresti arbitrarji ta' avversarji politiċi f'Bangui;

7. Jenfasizza l-fatt li l-awtoritajiet tar-RĊA għandhom jagħmlu ħilithom biex jiżguraw is-sikurezza u s-sigurtà tal-popolazzjoni ċivili; jitlob li ssir riforma tal-armata kif ukoll li jsiru arranġamenti għad-diżarm, id-demobilizzazzjoni u r-reintegrazzjoni fis-soċjetà ta' ex ġellieda, għar-rimpatriju tar-rifuġjati, għar-risistemazzjoni tal-persuni spustati f'pajjiżhom stess u għall-implimentazzjoni ta' programmi ta' żvilupp vijabbli;

8. Huwa partikolarment inkwetat minn rapporti li jindikaw żieda fir-reklutaġġ u l-użu ta' tfal suldati; itenni l-oppożizzjoni qawwija tiegħu għal dawn il-prattiki u jistieden lill-partijiet kollha fil-kunflitt biex iwaqqfuhom;

9. Jistieden lill-partijiet kollha jirrispettaw il-waqfien mill-ġlied, ma jibqgħux iwettqu atti ta' vjolenza fuq iċ-ċivili u jirrispettaw id-drittijiet tal-bniedem; jenfasizza li n-nuqqas tal-ftehimiet ta' paċi preċedenti li jiżguraw stabbiltà dejjiema fir-RĊA kien ikkawżat ukoll minn

enfasi insuffiċjenti fuq id-drittijiet tal-bniedem;

10. Jagħti ġieħ lill-vittmi kollha u jqis li għandha tingħata prijorità lil investigazzjoni imparzjali u bir-reqqa tal-każijiet kollha li ġraw u li qed iseħħu ta' abbuż tad-drittijiet tal-bniedem sabiex jiġu identifikati dawk li wettquhom; jittama tassew li dawk li wettqu delitti tal-gwerra u delitti kontra l-umanità ma jingħatawx l-impunità; jinnota, f'dan ir-rigward, li l-Qorti Kriminali Internazzjonali għadha qed tinvestiga s-sitwazzjoni fir-RĊA;

11. Jilqa' l-isforzi ta' medjazzjoni tal-organizzazzjonijiet reġjonali, bħall-Unjoni Afrikana u l-ECCAS, u speċjalment in-negozjati bejn il-partijiet li seħħew f'Libreville; jisħaq fuq l-importanza li l-mekkaniżmu l-ġdid ta' segwitu jiġi stabbilit sabiex tkun żgurata implimentazzjoni sħiħa tal-ftehimiet milħuqa; jistieden lill-UE, f'dan ir-rigward, biex tappoġġa lill-ECCAS fis-sorveljanza tal-implimentazzjoni tal-ftehimiet reċenti; jistieden lill-komunità internazzjonali tkun involuta aktar attivament mar-RĊA sabiex jiġu indirizzati l-problemi tal-pajjiż li ilhom jeżistu u biex tinstab soluzzjoni politika sostenibbli;

12. Jistieden lill-Kummissjoni toffri appoġġ tekniku lill-awtoritajiet tar-RĊA bl-għan tal-adozzjoni tal-leġiżlazzjoni relevanti għall-organizzazzjoni tal-elezzjonijiet li se jsiru dalwaqt; huwa tal-fehma li sabiex tikkontribwixxi għal elezzjonijiet kredibbli, ħielsa u ġusti, l-UE għandha tikkunsidra li tibgħat missjoni ta' osservazzjoni elettorali fir-RĊA;

13. Jistieden lill-VP / RGħ Catherine Ashton tisfrutta bl-aħjar mod ir-relazzjoni estiża tal-UE mar-RĊA biex tippromwovi attivament l-implimentazzjoni ta' strateġija komprensiva ta' bini ta' paċi li tippromwovi n-normalizzazzjoni u l-iżvilupp sostenibbli tal-pajjiż;

14. Huwa preokkupat dwar l-effetti tal-kriżi reċenti fuq is-sitwazzjoni umanitarja fil-pajjiż; jistieden lill-partijiet kollha jirrispettaw id-dritt umanitarju internazzjonali u jippermettu l-aċċess sikur u bla xkiel tal-aġenziji umanitarji għall-popolazzjonijiet milquta; jistieden lill-Kummissjoni żżid l-isforzi ta' għajnuna umanitarja tagħha fir-RĊA;

15. Jikkunsidra li l-insigurtà mifruxa f'diversi pajjiżi li jaqsmu fruntiera mar-RĊA, b'mod partikolari r-Repubblika Demokratika tal-Kongo, is-Sudan, is-Sudan t-Isfel u l-Uganda, teħtieġ azzjoni konġunta mill-komunità internazzjonali biex jiġu indirizzati l-problemi rikorrenti ta' frammentazzjoni tal-istat, kunflitti etniċi u ksur ripetut tad-drittijiet tal-bniedem, tad-demokrazija u tal-istat tad-dritt b'mod olistiku u li jiffoka fuq ir-reġjuni;

16. Jikkunsidra li l-aċċess trasparenti għar-riżorsi naturali u l-kontroll fuqhom u r-ridistribuzzjoni ekwa permezz tal-baġit tal-istat tad-dħul mill-isfruttament ta' dawk ir-riżorsi huma indispensabbli għall-iżvilupp sostenibbli tal-pajjiż;

17. Jikkunsidra li t-trasparenza u l-iskrutinju pubbliku fis-settur tal-minjieri huma kruċjali għall-ġestjoni effiċjenti tal-minjieri, għall-iżvilupp sostenibbli u għall-ġlieda kontra l-korruzzjoni; jenfasizza li t-traffikar possibbli ta' djamanti mhux maħduma minn żoni kkontrollati mir-ribelli fir-RĊA jista' jwassal biex jerġa' jibda l-kunflitt u jkompli jiddestabbilizza l-pajjiż; jistieden lill-Gvern tar-RĊA jieħu aktar miżuri biex jiġġieled kontra l-isfruttament u l-kummerċ illegali tar-riżorsi naturali u jitlob li jsir monitoraġġ xieraq tas-sitwazzjoni permezz tal-Proċess ta' Kimberley;

18. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu biex jgħaddi din ir-riżoluzzjoni lill-Kunsill, lill-Kummissjoni, lill-Viċi President tal-Kummissjoni / Rappreżentant Għoli tal-Unjoni għall-Affarijiet Barranin u l-Politika ta' Sigurtà, lill-Kunsill tas-Sigurtà tan-NU, lis-Segretarju Ġenerali tan-NU, lill-istituzzjonijiet tal-Unjoni Afrikana, lill-ECCAS, lill-Assemblea Parlamentari AKP-UE u lill-Istati Membri tal-Unjoni Ewropea.